

edito

Historisch onderzoek naar lonen en prijzen is sinds de jaren 1930 courant in België en in heel Europa. Reële lonen (of lonen gedeeld door het prijsindexcijfer) leren ons namelijk veel over de levensstandaard, maar blijken ook nuttig voor bv. het meten van de productiviteit van arbeiders of voor onderzoek naar de evolutie in loonverschillen volgens sekse, opleidingsgraad, nijverheidstak ... Sinds de jaren 1990 speelt onderzoek naar reële lonen een centrale rol in het nieuwe en soms hevige debat over de ongelijkheid in de wereld. Slechts weinig Belgische historici zijn daar echter mee bezig. Prof. Peter Scholliers is een van die weinigen. In een zeer leesbaar essay onderzoekt hij de evolutie van de koopkracht aan de hand van de reële lonen. Niemand beter dan hijzelf overtuigt je om het artikel te lezen: 'Dit essay toont aan dat lonen en koopkracht werkgevers, werknemers, gezinnen, overheden en media beroeren, ze hebben betrekking op loonkost en inkomen, hebben

een relatie met sociale vangnetten en informeren over consumptie en gevoelens van maatschappelijk ongenoegen. Kortom, lonen en koopkracht vormen de kern voor een goed begrip van verleden, heden en toekomst.'

2015 is alweer een belangrijk herdenkingsjaar: tweehonderd jaar geleden werd Willem I koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Vijftien jaar later, in 1830, scheidden de Zuidelijke Nederlanden zich van het Noorden af. Niet iedereen was het echter eens met die revolutie en de oprichting van een onafhankelijk België. In *Het verloren koninkrijk. Het harde verzet van de Belgische orangisten tegen de revolutie, 1828-1850* toont prof. Els Witte aan dat er onmiddellijk een tegenbeweging ontstond die allesbehalve marginaal was. Maar wie waren die Oranjegezinden nu eigenlijk en waarom wilden ze absoluut bij Nederland blijven? Els Witte maakte voor *Brood & Rozen* een analyse van de sociale samenstelling van

het orangisme. Hoewel men er in de historische literatuur steeds van uitgaat dat de volksklasse massaal de revolutie omarmde, blijkt dat arbeiders die tewerkgesteld waren in sectoren die voor 1830 floreerden, ook affiniteiten met de orangistische tegenbeweging hadden.

Onuitputtelijk is Marc Constandt als het om onderzoek over de Belgische kust gaat. Jaar na jaar weet hij ons te verrassen met nieuwe items. Ditmaal focust hij op de werknemers aan de kust, en meer specifiek in de logiesbranche in de periode 1880-1965. En zoals steeds met bijzondere aandacht voor het beeldmateriaal.

En dan is er 'Romain 100', het project dat gedragen wordt door een kleine groep enthousiastelingen die de honderdste verjaardag van Romain Deconinck, het icoon van het Gentse volkstheater, in de verf willen zetten. Amsab-ISG is partner in het project. We ontwierpen voor deze gelegenheid een website (www.romain100.be), werken mee aan de heruitgave van het boek over Romain dat tien jaar geleden

werd uitgegeven, en ontwerpen in de maand december een kleine tentoonstelling in de Minard, het huistheater van Romain. Als curiosum voor dit nummer zetten we daarom een aantal maquettes van Etienne Hublau in de kijker: decormaquettes van een aantal voorstellingen van Romain, en een maquette van zijn standbeeld op de trappen van de Minard.

In de nasleep van het migratiejaar 2014 vertellen Piet Creve en Daphne Maes over hun ervaringen met een project rond 30 jaar Ghaneese gemeenschap. Enthousiasme, engagement, empathie, maar ook soepelheid en geduld zijn cruciale elementen in dergelijke samenwerkingsverbanden.

We eindigen met twee recensies, toevallig beide van boekjes over Brussel: het ene over de Brusselse straatliedjes uit 1914-1918, het andere over Brussel in de tijd van de reformatie en de renaissance, vanuit het standpunt van de kleine man weliswaar.

Paule Verbruggen